

ЧАСТ,
ЗНАЊЕ,
СРБИЈА
— ВОЈНА
АКАДЕМИЈА

ВОЈНЕ
ШКОЛЕ

ВОЈНО

ШКОЛСТВО

Системом војног образовања изградити идентитет професионалног официра – лидера, часног, оданог, оспособљеног и спремног за интелектуалне и етичке изазове официрског позива у служби отаџбине, Републике Србије – мисија је Војне академије изречена у поздравној речи начелника те установе. Војна академија једна је од школа у систему војног школства. Најстарија и највећа. Основана је 18. марта 1850. године. Поред ње су Војна гимназија, која постоји од 1970, па Медицински факултет ВМА, основан 2011, и Средња стручна војна школа – „1300 каплара”, која поново ради од 2015. године. Све те војне школе интегрисане су у Универзитет одбране, који спроводи јединствену политику, а чији је циљ стално унапређење делатности образовања у систему одбране.

Поред образовања полазника из наше земље, у војним школама школују се и лица из иностранства и заинтересовани самофинансирајући студенти. На свим студијским програмима Војне академије од 2007. године равноправно конкуришу и девојке, које се школују под истим условима као и мушкарци.

Настава се одржава у савремено опремљеним кабинетима и учионицама, лабораторијама, на полигонима, у научноистраживачким установама, ремонтним заводима и производним организацијама.

Војне школе реализују студијске програме на основним, мастер и докторским академским студијама на пољу друштвено-хуманистичких, техничко-технолошких и природно-математичких наука, као и студијске програме у оквиру интердисциплинарних, мултидисциплинарних и трансдисциплинарних студија, те војно оспособљавање кадета, основни командно-штабни курс, Командно-штабно усавршавање, Генералштабно усавршавање и Високе студије одбране и безбедности и обавља научноистраживачки рад.

Такође, на Војној академији постоје и студијски програми за стицање заједничке дипломе као што су Војноиндустријско инжењерство, основне и мастер академске студије са Факултетом инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу.

На Медицинском факултету ВМА изводе се акредитоване академске студије на пољу медицинских наука, којима се оспособљавају кадети за развој и примену научних и стручних достигнућа. Према нивоу студија, реализују се основне академске студије, мастер академске студије и специјалистичке академске студије, те докторске академске студије.

На конкурсе за војне школе протеклих година јављао се велики број кандидата. Војни позив и даље је у жижи интересовања, па се на конкурсе и ове године очекује велики број кандидата. Сви ти младићи и девојке конкуришу под истим условима и имају шансе да буду примљени. Њих у војне школе води љубав према војсци, привлачност коју пружа такав начин школовања и извесност запослења. А Војска добија млад, квалитетан и високомотивисан кадар.

У овом прилогу о војним школама, својерсном водичу, доносимо детаље о свакој од наведених школа. ■

ПРОЦЕС УПИСА И СЕ

Процес уписа почиње тако што најпре Министарство одбране доноси План школовања и усавршавања кадра МО и ВС, у коме се одређује број ученика и кадета који ће се пријмити на школовање у наредној школској години у Војну гимназију, Средњу стручну војну школу – „1300 каплара“, Војну академију и Медицински факултет ВМА по студијским програмима и модулима.

У складу са Статутом Војне академије и Медицинског факултета ВМА, Сенату Универзитета одбране доставља се обједињени предлог конкурса који се објављује начелно почетком фебруара.

Непосредно пре расписивања конкурса и све до његовог окончања представници војних школа заједно са кадетима и ученицима промовишу војни позив по градовима на територији Србије. Промоција војног позива показала се као веома добар метод за представљање војних школа и утиче на повећање одзива заинтересованих кандидата на конкурс. У току 2019. и 2020. године промоцију војног позива пратило је више од 16.000 младих људи.

Заинтересовани кандидати из грађанства пријаве за конкурс и потребну документацију за војне школе достављају територијалном органу регионалног центра Министарства одбране на територији сталног места боравка, а војници на добровољном служењу војног рока органу регионалног центра у општинама у којима добровољно служе војни рок.

Након завршетка конкурса сва документа достављају се војним школама, где се комисијски утврђује испуњеност услова конкурса и формира база података за све пријављене кандидате. Кандидати који испуњавају опште и посебне услове конкурса за пријем за кадете Војне академије и Медицинског факултета ВМА Универзитета одбране у Београду полажу пријемни испит, подлежу провери физичких способности, медицинско здравственој процени, психолошкој процени и безбедносној провери.

Селекција се изводи у три дела. На први део селекције за Војну академију (тестирање из математике и проверу физичких способности) позивају се сви кандидати који пријемни испит полажу у једном дану под истим

условима. Кандидати који су као ученици III или IV разреда средње школе освојили једно од прва три места из математике на републичком такмичењу које организује Министарство просвете не полажу пријемни испит из математике, а пријемни испит из тог предмета вреднује се максималним бројем бодова.

Након решених приговора на реализацију првог дела селекције формира се ранг-листа на основу прописаних мерила за утврђивање редоследа кандидата. По објављивању ранг-листе са укупним бројем бодова (бодови из средње школе, тестирања из математике и провере физичких способности), кандидати се позивају на други део селекције. Истовремено, после првог дела селекције покреће се и врши безбедносна провера за кандидате код надлежног органа Војнобезбедносне агенције.

На други део селекције (тестирање код психолога и медицинско-здравствена процена) позивају се кандидати почев од првог са ранг-листе па све док се не попуни број тражених здравствено способних кандидата према Плану школовања и усавршавања.

Други део селекције за све студијске програме, осим за Војно ваздухопловство, реализује се у два дана. Први дан кандидати имају тестирање код психолога и сви који добију оцену 3, 4 и 5, односно оцене се категоријом 1, 2 и 3, упућују се на медицинско-здравствену процену у надлежну војноздравствену установу.

За кандидате студијског програма Војно ваздухопловство медицинско-здравствена процена реализује се на Ваздухопловно медицинском институту ВМА и траје пет дана. Кандидати за студијски програм Војно ваздухопловство који се на прегледу оцене као способни упућују се и на трећи део селекције – падобранска обука и селективно летење, које се организује и спроводи у августу. Након завршене падобранске обуке и селективног летења врши се коначан избор кандидата за студијски програм Војно ваздухопловство. Кандидати који не испуне критеријуме за тај студијски програм, по жељи, а на основу места на ранг-листи, могу да се упуте на прегледе ради конкурисања за остале студијске програме.

По завршетку другог и трећег дела селекције и добијених извештаја безбедносне процене од надлежног

ЛЕКЦИЈЕ

органа Војнобезбедносне агенције, комисија врши избор кандидата који испуњавају све прописане услове и тада се формира коначна ранг-листа примљених кандидата за упис на Војну академију. Кандидати који имају негативну медицинско-здравствену, психолошку процену и безбедносну проверу се не рангирају.

За време школовања кадети Војне академије имају статус војног лица, у складу са „Законом о Војсци Србије”, станују у интернату, а све трошкове школовања сноси Министарство одбране Републике Србије. Они су обавезни да школовање заврше у року који је прописан „Статутом Војне академије”.

Школовање у Војној академији има структуру основних академских студија првог степена у трајању од четири године, што подразумева 240 ЕСПБ бодова. После завршетка школовања кадети стичу високо образовање и стручно звање које је прописано акредитованим студијским програмима. Након успешног завршетка школовања примају се у професионалну војну службу и производе у чин потпоручника одговарајућег рода – службе и са могућношћу сталног усавршавања и напредовања током каријере.

Школовање на Медицинском факултету ВМА има структуру интегрисаних академских студија у трајању од шест година, што подразумева 360 ЕСПБ бодова. Након успешног завршетка школовања примају се у професионалну војну службу и производе у чин потпоручника са могућношћу сталног усавршавања и напредовања током каријере.

Ученици Војне гимназије након заврше школе студирање настављају на Војној академији, а ученици Средње војне школе – „1300 каплара” примају се у професионалну војну службу, производе у чин водника и започињу стални радни однос у Војсци Србије и Министарству одбране. ■

ВОЈНА АКАДЕМИЈА

Од зачетка процеса стварања независне државе, док је још била везана чврстим спо-
нама за Османско царство, Кнежевина Србија чинила је озбиљне покушаје да се у
њој оснује висока војна школа. Тако је децембра 1837. године почела са радом
Војна академија, која је, нажалост, већ после шест месеци укинута.

У то време у Србији је за гарнизону војску био задужен Илија Гарашанин, који
је предлагао да се оснује Артиљеријска школа и на тај начин унапреди војна спрема војног
кадра Кнежевине Србије. Државни савет усвојио је тај предлог, а кнез Александар Кара-
ђорђевић га је коначно одобрио 18. марта 1850. године. Тај датум данас се слави као Дан
Војне академије.

Артиљеријска школа, као прва војна високошколска установа у Србији, чије тра-
диције и данас чува Војна академија, после искустава стечених током српско-турских
ратова 1876–1878. године и након проширења државне територије, морала је бити ре-
формисана. Министар војни, ђенералштабни потпуковник Јован Мишковић одре-
дио је комисију која је израдила „Пројект Закона за устројство Војне академије”.
Народна скупштина убрзо је усвојила тај закон, а кнез Милан Обреновић потвр-
дио га је 30. јануара 1880. године.

Војна академија ускоро почиње да школује официре свих струка и није
прекидала свој рад до почетка балканских ратова 1912. године. Њен рад био
је поново обустављен по избијању Првог светског рата, а потом и током
Другог светског рата.

Оснивањем Војне академије у Демократској Федеративној Републици
Југославији школовање је почело фебруара 1945. године. У послератном пе-
риоду у 15 војних училишта, распоређених на читавој територији земље,
школовање је трајало од 14 месеци до две године. Упоредо са Војном ака-
демијом КоВ развијале су се и остале војне академије видова, родова и
служби. До избијања оружаних сукоба на простору бивше СФРЈ војне

академије радиле су без већих промена у организацији.

Од 1991. године официри родова школују се у Војној академији, а официри служби у Војнотехничкој академији. Јединствена Војна академија, намењена школовању официра за потребе свих родова и служби, од 2006. године налази се на једној локацији, у Београду, на Бањици. Током свих тих година Војна академија стварала је квалитетан официрски кадар за потребе одбране наше земље.

Садржаји студијских програма данас су конципирани тако да обезбеде будућим официрима потребан степен знања и вештина за успешно командовање јединицама родова и служби, те коришћење и одржавање средстава војне технике у оквиру мисија и задатака Војске Србије. То се постиже вишеслојним стицањем широког општег образовања, што омогућава официрима шире сагледавање околности свих догађаја и активности. На то се надовезује усвајање потребних научних и стручних знања и вештина у оквиру одређеног рода или службе, те развијање лидерских способности, потребних за успешно обављање старешинских дужности.

Круна образовног процеса у Војној академији јесте настојање да се у њој развијају високе моралне особине личности наших будућих официра, уз стално усавршавање наставног особља и истовремено осавремењивање студијских програма.

Основне академске студије у Војној академији реализују се кроз осам студијских програма и кроз један студијски програм интегрисаних академских студија, а то је Војно ваздухопловство.

Студијске програме из техничко-технолошких наука, области индустријског инжењерства и инжењерског менаџмента, заједнички реализују Машински факултет из Крагујевца и Војна академија из Београда.

Студијски програм Мехатроника на моторним возилима конципиран је заједно са Државним универзитетом у Новом Пазару и дефинисан је тако да служи образовању компетентних кадрова из области технике.

Мастер академске студије на Војној академији обезбеђују проширивање знања стечених на основним академским студијама и стицање компетенција за обављање виших дужности у роду – служби, као и за обављања послова дипломираног менаџера, односно дипломираног инжењера.

Војна академија организује и докторске студије, чији је циљ оспособљавање кандидата за самосталан научноистраживачки рад. Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука у одговарајућој научној области. Докторске студије реализују се преко четири студијска програма: Менаџмент у одбрани, Војномашинско инжењерство, АБХО и Јавне финансије.

Развијени су и сви нивои усавршавања официра, од основног командно-штабног курса, преко Командно-штабног до Генералштабног усавршавања. Њима су придодате и Високе студије безбедности и одбране, које поред официра похађају и највиши државни руководиоци.

Заједнички циљ свих облика усавршавања на Војној академији јесте развијање лидерских способности полазника и оспособљавање за стратегијско размишљање и ефикасно командовање и руковођење у широком спектру националних и међународних безбедносних изазова.

Данас Војна академија покрива читав спектар војног образовања, од средњошколског до постдипломских нивоа. У нашој касарни постројавају се морални наследници официра који су извојевали славне победе српске војске на Куманову, Церу, Колубари и Кајмакчалану. На полигонима Војске Србије и у учионицама Војне академије млади људи током свог школовања стичу војничка знања којима заслужују да буду достојни настављачи дела наших славних предака.

Наравно, они то чине у новим и другачијим околностима, али са ништа мање воље и жеље у односу на легендарне претке. Својом марљивошћу и трудом улажу свакодневне напоре да се одуже својој отаџбини Србији. У томе им помажу наставници и сви запослени на Војној академији, поучени примером генерација које су већ уградиле део себе у ту установу. ■

СТУДИЈСКИ ПРОГРА

КОПНЕНА ВОЈСКА

Офицери родова пешадије, оклопних јединица, артиљерије, инжењерије и речних јединица образују се на студијском програму Копнена војска. Офицер рода је офицер који поседује класичне војне вештине и широк скуп знања из области командовања, организације рада и рада са наоружањем и средствима рода.

Школовањем на студијском програму Копнена војска формира се будући старешина широке опште културе, који је креативан, самосталан и са високим степеном иницијативе. Он је оспособљен за успешно командовање, извођење обуке, тимски рад и коришћење најсавременијег наоружања свога рода. Истовремено, студијски програм обезбеђује стицање ширих знања, неопходних за обављање различитих послова у ресору одбране и безбедности.

Кадети се, школовањем на овом студијском програму, припремају за почетне дужности у јединицама Војске Србије. Успешно завршене студије и професионално обављање дужности у јединицама и установама Војске официрима рода пружају могућност континуираног напредовања и усавршавања. Они могу да очекују напредовање у чиновима и дужностима током своје каријере – од чина потпоручника и почетне дужности командира вода до чина пуковника или генерала и најзначајнијих дужности у Војсци Србије и Министарству одбране. Неки бирају каријерно усавршавање, које им омогућава напредовање од командира чете до генералштабног официра, док се други усмеравају на последипломске студије и стичу звања мастера и доктора наука.

Офицер рода мотивисан је за војни позив и задовољство у свом послу налази у чињеници да извршава најодговорнију мисију Војске Србије – одбрану земље. Када командује и руководи, обучава војнике на терену у коришћењу модерног наоружања и обавља сложене задатке мисије одбране земље. Такође, офицер рода је лидер у остваривању осталих мисија војске – учешћу у изградњи глобалног или регионалног мира или подршци цивилном становништву, када је таква помоћ неопходна.

Исто тако офицер рода своје место може да нађе и у посебним јединицама, које захтевају повећану психофизичку издржљивост и специфична знања и вештине. На пример, у Специјалној бригади официри родова,

додатном обуком или курсевима попут падобранског, ронилачког или снајперског, спремају се да одговоре изазовима који захтевају специјална дејства Војске.

Ширину знања и вештина које се стичу на студијама овог програма показују садржаји више од 40 предмета. У прве две године школовања преовлађују општеобразовни и теоријски предмети, док у трећој и четвртој години примат добијају стручно апликативни предмети, на којима се изучавају знања и вештине за конкретан род.

Општеобразовни и теоријски предмети су из области друштвено-хуманистичких наука попут Основа менаџмента, људских ресурса и економије, као и Социологија, Комуникације и Политички систем. Следећа група су предмети из области војних наука попут Стратегије, Оператике или Тактике, те предмети са одредницом војна: психологија, андрагогија, историја, географија и топографија. Неки од предмета су из основних природно-математичких наука, Математика и Физика, и из области техничко-технолошких наука и научних дисциплина попут стручно-апликативних предмета као што су Електротехника, Балистика, Конструкција наоружања, Убојна средстава, Конструкција мотора и возила или Заштита ресурса.

Стручно-апликативним предметима који дају ускостручну оријентацију у оквиру одређеног рода посвећен је већи фонд часова и они се углавном реализују двосеместрално. Такви су предмети Тактика родова, Наоружање и гађање, Инжењеријска средства за савладавање водених препрека, Организација инжењеријских радова, Навигација и управљање бродом, Бродско оружје и др. Осавремењивање наоружања које користи Војска Србије прати и стално прилагођавање наставних садржаја стручно-апликативних предмета. Физичко васпитање и садржаји Енглеског језика реализују се током све четири године студија.

Студијски програм реализује се на предавањима и вежбама у кабинетима, као и у више посебних облика наставе (војна обука, гађање, вежбе), који се изводе на терену. Током њихове реализације кадети практично показују колико су усвојили знања и вештине карактеристичних за свој род, а на крају школовања стажирају у одговарајућим јединицама Војске Србије. Кадети овог програма пролазе и обуку у зимским условима и обуку у управљању моторним и борбеним возилима.

Студирање на овом студијском програму омогућава кадетима учешће на научноистраживачким активностима из области војних наука и менаџмента и учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству.

Курикулум ОАС Копнена војска конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 17,50% академско-општеобразовних, 17,50% теоријско-методолошких, 36,75% научно-стручних и 30,75% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 132 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 55%. ■

ВОЈНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО

Циљ студијског програма Војно ваздухопловство јесте постизање компетенција и академских знања и вештина из више научних области, са тежиштем на научним областима у техничко-технолошком пољу.

Поред осталог, то укључује и развој креативних официрских и инжењерских способности за разматрања и решавања специфичних ускостручних проблема, способност критичког и аналитичког мишљења, развијање особина за тимски рад, кооперативности, комуникативности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за оптималан професионалан рад.

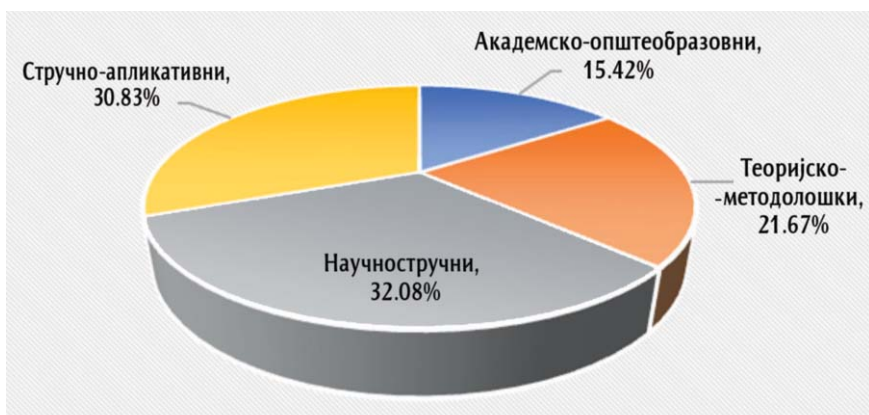
Савладавањем тог студијског програма кадет стиче општа знања која су првенствено у функцији обављања дужности официра пилота у Војсци Србије:

- способност критичког и самокритичког приступа проблемима, анализе, синтезе, предвиђања последица и доношења оптималних одлука и решења на почетним дужностима;
- способност примене знања стечених током студирања у непосредном радном окружењу у јединицама и установама Војске Србије;
- способност за правилно и безбедно самостално летење по елементима: основног и акробатског летења, навигацијског, групног и групно-акробатског летења, инструменталног летења, ноћног летења за модул пилот авиона;
- способност за правилно и безбедно самостално летење по елементима: основног летења, навигацијског летења, инструменталног летења, ноћног летења, групног летења за модул пилот хеликоптера;

■ овладавање методама, поступцима и процесима логичког размишљања ради истраживања инжењерских и осталих проблема на својим радним местима;

■ темељно познавање свих аспеката ваздухоплова и ваздухопловства, ваздухопловно убојних средстава и ваздухопловне опреме као основе за извршавање функционалних инжењерских задатака;

■ квалитетно праћење и погодну примену свих новина из подручја ваздухопловства, ваздушног саобраћаја, ваздухопловног наоружања и ваздухопловне опреме;

- овладавање информационим технологијама првенствено ради праћења проблематике из области војног ваздухопловства;
- развијене вештине комуникације и сарадње са ужим радним, социјалним, али и међународним окружењем;
- способност преузимања лидерске позиције у непосредном радном окружењу;
- професионалан однос према друштвеним вредностима, Војсци Србије, војном позиву уопште, а посебно према савременој ваздухопловној техници и рационалној употреби постојећих борбених средстава и опреме и припрема за употребу нових информационих и борбено техничких система.

Курикулум основних академских студија Војног ваздухопловства од 240 ЕСПБ бодова конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Структура студијског програма дефинисана је са 15,42% академско-општеобразовних, 21,67% теоријско-методолошких, 32,08% научностручних и 30,83% стручно-апликативних предмета од укупних бодова студијског програма. Такође, у структури студијског програма изборни предмети заступљени су са 32 ЕСПБ бодова, што износи 13,33% од укупног броја бодова.

Различитости у садржајима изборних предмета омогућава кадетима оспособљавање за један од два модула: пилот авиона или пилот хеликоптера.

Обавезни и изборни предмети дефинисани су на основу доминантних захтева који се јављају током извршавања мисија и задатака рода авијације у Ратном ваздухопловству и противваздухопловној одбрани (РВ и ПВО). ■

ВОЈНОЕЛЕКТРОНСКО ИНЖИЊЕРСТВО

На студијском програму основних академских студија Војноелектронско инжењерство образују се будући официри рода артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства, рода јединица за електронска дејства, службе ваздушног осматрања и јављања, службе телекомуникација, техничке службе (радарски системи, ракетни системи, електронски системи и ваздухопловна опрема) и информатичке службе.

Кадети који заврше студијски програм основних академских студија Војноелектронско инжењерство добијају звање дипломираног инжењера електротехнике и рачунарства. На основу знања које стекну током школовања кадети ће бити оспособљени да успешно прате технолошки развој и достигнућа из области електротехнике и рачунарства и да користе нове информационо-комуникационе технологије с циљем командовања јединицама Војске Србије, и ради правилног коришћења, одржавања и модернизације средстава наоружања и војне опреме.

Посао на којем ће радити зависи од изабраног рода/службе/специјалности. Основни задаци официра рода артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства су командовање јединицама и употреба сложених борбених средстава и система с циљем извршења противваздухопловних дејстава, док су основни задаци официра службе ваздушног осматрања и јављања командовање јединицама и експлоатација система за осматрање ваздушног простора, као и навођење ловачке авијације на потенцијалне претње у ваздуху. Прве дужности официра техничке службе ће бити у радионицама на дужностима командира вођа за одржавање радарских, ракетних, телекомуникационих средстава и система, као и електронских система на ваздухопловима који су у употреби у Војсци Србије. Официри службе телекомуникација одговорни су за планирање, органи-

зацију и формирање мобилних и стационарних телекомуникационих мрежа, док се официри информатичке службе баве развојем и имплементацијом командно-информационих система. Официри у јединицама за електронска дејства задужени су за електронско извиђање телекомуникационих и радарских система, као и реализацију противелектронских дејстава.

У оквиру основних академских студија Војноелектронско инжењерство постоји девет специјалности. Избор специјалности зависи од интересовања кадета, као и од потреба за образовањем одређеног профила официра Војске Србије. У току четири године школовања кадет полаже укупно 53 испита. У прве две године већу заступљеност имају општеобразовни предмети (Мате-

матика, Физика, Електротехника, Електроника, Програмирање, Телекомуникације и др.) који пружају фундаментална знања неопходна за праћење садржаја у каснијим годинама студија. Поред општеобразовних предмета, развоју личности будућег официра знатно доприносе испити са војном и друштвеном тематиком (Увод у командовање, Основи тактике, Војна историја, Војна географија и топографија, Морал војске и међународно хуманитарно право, Социологија, Војна психологија и др.). Војно физичко вежбање и енглески језик присутни су у свим годинама школовања. Након прве године школовања, у зависности од изабране специјалности, постоји разлика предмета које кадети слушају. Специфични предмети за специјалност Артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејства пружају детаљнија знања из области командовања јединица и експлоатације система противваздухопловне одбране (Систем управљања ватром ПВО, Теорија и правила гађања АРЈ за ПВД, Ракетна техника за ПВД и др.), док су за специјалност Ваздушно осматрање и јављање предмети конципирани тако да пружају знања из области командовања јединицама и експлоатације система ваздушног осматрања и јављања (Предајни систем радара, Пријемни систем радара, Опрема аутоматизације и др.). За спе-

цијалност Електронска дејства избор предмета је такав да пружа студентима знања из садржаја противелектронских дејстава и противелектронске заштите (Електронска дејства 1 и 2, Противелектронска заштита и други). Предмети будућих официра службе телекомуникација обезбеђују знања из области актуелних принципа преноса информационог садржаја, усвојених стандарда преноса и експлоатације телекомуникационих система који су у употреби у јединицама Војске Србије (Радио-комуникације, Интеграција телекомуникационих система, Комутација и вишеструки приступ, Рачунарске мреже, Телекомуникациони уређаји 1 и 2 и др.). За специјалност Ракетни системи избор предмета је конципиран тако да пружа знања из области управљања сложеним системима (Системи аутоматског управљања 1 и 2, Системи вођења и управљања, Ракетни системи малог домета, Основи ракетне технике, Сензори и актуатори и др). Кроз предмете у оквиру специјалности Радарски системи усвајају се знања о елементима модерних радарских система и правцима њихове модернизације (Микроталасна техника и антене, Радио-локација, Радарска техника, Радарски системи, Радарске антене и др). За специјалност Ваздухопловна опрема избор предмета конципиран је тако да пружи неопходна знања из области примењене електронике на војним ваздухопловима и технологије одржавања летелица (Електроопрема и инструменти ваздухоплова, Електронска опрема ваздухоплова, Технологија одржавања летелица и др.). Специфични предмети за специјалност Информациони системи конципирани су тако да се њиховим савладавањем

стичу знања о пројектовању, развоју и заштити командно-информационих система (Командно-информациони системи, Пројектовање информационих система, Заштита рачунарских система, Основи сајбер безбедности и др.).

Највећи део свакодневних активности кадета везан је за предавања, аудиторне вежбе, а посебна пажња током школовања поклања се раду у лабораторији. Лабораторије су опремљене савременим средствима у области електротехничког и рачунарског инжењерства (телекомуникациони системи, модерна мрежна опрема, дронови, аквизицијске картице, роботска рука, FPGA процесори, анализатори спектра, елементи система аутоматског управљања и др.). Опрема је подржана лиценцираним софтверским пакетима (MATLAB, Xilinx, Labview, Wipl-D и др.). Поред овога, важан део школовања представљају стручна пракса и посебни облици наставе, чиме се кадети припремају за почетне дужности и имају прилику да оно што је научено у клупама и проверено у лабораторији провере и у реалним условима експлоатације и одржавања сложених система наоружања и војне опреме, као и командовања јединицама Војске Србије. Значајан део наставе пред-

стављају посете научноистраживачким установама и компанијама које се баве развојем и експлоатацијом нових телекомуникационих, радарских и ракетних система, као и система противелектронских дејстава како би кадети били спремни за увођење нових технологија и модернизацију постојећих система наоружања.

У оквиру специјалности Телекомуникације и информациони системи школују се и самофинансирајући студенти, који слушају све предмете као и кадети. Самофинансирајући студенти успешним завршетком студија се могу запослити у јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије на пословима развоја и модернизације средстава наоружања и војне опреме.

Током школовања кадети и студенти могу учествовати на домаћим и међународним конференцијама из области електротехнике, телекомуникација, рачунарства и аутоматике, као што су ЕТРАН, ТЕЛФОР, ТЕЛСИКС, ЈУ ИНФО, ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ, ИНФОТЕХ и др. Такође, на такмичењима између кадета европских војних академија и са студентима сродних факултета електротехнике и рачунарства, кадети и студенти проверавају степен усвојених знања са својим колегама, будућим официрима и инжењерима. Тако су кадети и студенти редовни учесници међународних смотри знања ЦЕФМЕ, Електријада, ЦЕРЦ.

Курикулум ОАС Војноелектронско инжењерство конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 20,09% теоријско-методолошких, 41,45% научностручних и 25,13% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 79,5 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 33,13%. ■

ТЕХНОЛОШКО ИНЖЕЊЕРСТВО МАТЕРИЈАЛА И ЗАШТИТЕ

Циљ студијског програма Технолошко инжењерство материјала и заштите је образовање кадета Војне академије за позив официра: Атомско-биолошко-хемијске службе или Техничке службе (специјалности Убојна средства или Погон и заштита) и обављање послова дипломираног инжењера технологије.

Кадети завршетком студија стичу звање дипломирани инжењер технологије и додатак дипломе у коме су означене компетенције за професионалног официра Техничке службе или Атомско-биолошко-хемијске службе и за дипломираног инжењера технологије.

Будући официри Техничке службе и Атомско-биолошко-хемијске службе оспособљавају се за рад на одговарајућим почетним дужностима у оквиру своје службе и специјалности, што се врши избором одговарајућих изборних предмета током друге, треће и четврте године школовања. Поред тога, студијски програм омогућава и школовање студената за дипломиране инжењере технологије у установама и предузећима за развој, испитивање или производњу одређених средстава наоружања и војне опреме, као што су експлозивне материје и убојна средства, заштитна средства и опрема, уређаји за откривање опасних материја, погонска средства и остали материјали за одбрамбене намене.

Основне академске студије на студијском програму Технолошко инжењерство материјала и заштите трају четири године, односно осам семестара. Током студирања кадети полажу 56 испита. У завршним годинама тежиште је максимално испољено ка ускостручним предметима, од кључног значаја за почетак каријере и даљи рад.

Од почетка до краја школовања на овом студијском програму настава је базирана на предметима везаним за хемију и физику, као и предметима који се баве примењеном хемијом и физиком у технологији. Изборни предмети који се издвајају по својим изражено специфичним садржајима везани су за специјалност официра за коју се кадети школују.

Кадети који се школују за дужности официра специјалности Убојна средства оспособљавају се за вршење почетних дужности у вези са познавањем савремених експлозивних материја и убојних средстава, спровођењем мера пиротехничке безбедности, управљањем залихама убојних средстава, као и реализацијом поступака одржавања убојних средстава. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Основи експлозивних процеса, Балистика, Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје, Иницијални и бризантни експлозиви, Барути и пиротехничке смеше, Конструкција пројектила и упаљача, Познавање убојних средстава, Основи балистичке заштите и Технологија одржавања убојних средстава.

Кадети који се школују за дужности официра специјалности Погон и заштита оспособљавају се за вршење дужности у вези са познавањем савремених погонских средстава и материјала за одбрамбене намене, заштитом од корозије конструктивних материјала, спровођењем мера заштите на раду и заштите животне средине, управљањем залихама погонских средстава, као и реализацијом поступака одржавања погонске опреме. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Електрохемија, Метални материјали, Неметални материјали, Погонска средства, Заштита животне и радне средине, Корозија и заштита материјала, Технологија прераде воде и Погонска опрема.

Кадети који се школују за дужности официра Атомско-биолошко-хемијске службе оспособљавају се за вршење дужности у вези са познавањем савремених нуклеарних, хемијских, биолошких и запаљивих оружја, средстава и материјала за радиолошку, хемијску и биолошку заштиту, спровођењем мера заштите на раду и заштите животне средине, реализацијом обуке у јединицама

и установама Атомско-биолошко-хемијске службе, као и реализацијом поступака одржавања средстава Атомско-биолошко-хемијске службе. За ову специјалност карактеристични су следећи стручни предмети: Основи нуклеарне физике, Хемија отровних хемијских супстанци, Основи токсикологије и епидемиологије, Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје, Мониторинг отровних хемијских супстанци, Заштита од нуклеарног, хемијског, биолошког и запаљивог оружја, Основи дозиметрије и радиометрије, Технологија

РХБ деконтаминације, Заштита животне и радне средине, Тактика јединица за РХБ извиђање и Тактика јединица за РХБ деконтаминацију.

Млади људи који желе да упишу овај студијски програм требали би првенствено да гаје љубав према хемији, физици, технологији и да поседују изражене склоности према природним и техничким наукама. Они који се одлуче да иду овим путем треба да буду проницљиви и склони критичкој анализи.

Школовање на овом студијском програму је веома захтевно и динамично. Настава се реализује ослонцем на капацитете Војне академије и капацитете јединица и установа Министарства одбране, као и у сарадњи са научним и истраживачким установама у Републици Србији. Кадети и студенти наставу слушају на Војној академији Универзитета одбране у Београду, Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, Војнотехничком институту, Техничком опитном центру, Војномедицинској академији, Центру атомско-биолошко-хемијске одбране, Техничком ремонтном заводу у Крагујевцу, као и акредитованим лабораторијама и заводима за контролу квалитета материјала.

Практични облици наставе реализују се у облику наставних посета, стажирања у јединицама и логоровања, чиме се стечена теоријска знања надограђују у пракси, стиче увид у свеукупни ниво усвојености знања и употпуњује профил дипломираног инжењера технологије.

Завршетком основних академских студија Технолошко инжењерство материјала и заштите дипломирани инжењери технологије стичу потребна знања и вештине за рад у лабораторијским условима и сарадњу са институцијама од високог државног значаја као што су факултети, институти, акредитоване лабораторије, заводи за хигијену и контролу хране, воде, убојних и погонских средстава или медицинске установе.

Колико се предано и темељно ради на овом студијском програму сведоче и следеће чињенице: кадети се активно укључују у пројекте који се баве савременим технолошким проблемима; велики број кадета наставља своје школовање на мастер и докторским академским студијама Војне академије и Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду, а знатан број лица остварио је сарадњу са Организацијом за забрану хемијског оружја (OPCW UN).

Курикулум основних академских студија Технолошко инжењерство материјала и заштите конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведеним школовањем стиче се 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 20,56% теоријско-методолошких, 40,07% научно-стручних и 26,04% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 89 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 37,08%. ■

ВОЈНОМАШИНСКО ИНЖИЊЕРСТВО

На студијском програму Војномашинско инжењерство школују се будући дипломирани инжењери машинства, који своје запослење могу наћи у јединицама Техничке службе Војске Србије, установама за одржавање, истраживање и развој и испитивање машинских система. Изучавањем садржаја студијског програма кадети и студенти оспособљавају се за позив професионалног официра Војске Србије, односно припремају за дужности командира, технолога и референта у јединицама, установама, командама или управама, које су у вези са одржавањем и складиштењем материјалних средстава у надлежности Техничке службе, као и послове инжењера (технолога, референта, пројектанта) у предузећима, која се баве експлоатацијом, одржавањем и складиштењем или производњом машинских система. Поред оспособљавања за рад на почетним инжењерским пословима, студијски програм обезбеђује добру основу за наставак школовања на мастер и докторским студијама, које се такође могу завршити на Војној академији.

Школовање машинских инжењера на Војној академији има дугу традицију и концепцију која подразумева да је машинско инжењерство научна област у чијој основи не постоји разлика између војних и цивилних технологија, односно да су знања која се стичу о области наоружања и војне опреме применљива и на машинске системе за цивилну употребу, тако да машински инжењери школовани на академији врло квалитетно обављају послове у предузећима наменске индустрије, цивилним предузећима, лабораторијама за испитивање, институтима итд. На основу постигнутих резултата најбољи дипломирани студенти добијају запослење у истраживачко-развојним организацијама система одбране као што су Војнотехнички институт и Технички опитни центар, где постижу одличне резултате. Исто тако, они могу да наставе школовање на домаћим и страним универзитетима, на којима постижу по правилу одличне резултате.

Студијски програм обухвата полагање 51 испита од укупно 75 расположивих наставних предмета, две стручне праксе и одбрану завршног рада. Структура предмета је таква да се у прве две године школовања слушају теоријско-методолошки и академско-општеобразовни предмети, који дају фундаментална знања из машинства, као и специфична знања која су потребна за рад у систему одбране. Структура предмета поклапа се са структуром предмета осталих машинских факултета у Републици Србији, уз додатне предмете у оквиру којих се изучавају страни језици и војностручни предмети, а обавезно је и физичко оспособљавање. У другој половини школовања студенти се деле по следећим модулима: Наоружање, Моторна возила и Ваздухоплови и ваздухопловни мотори.

У оквиру модула Наоружање изучавају се садржаји који се односе на погон и понашање пројектила од процеса опаљења у цеви оружја, кроз моделе сагоревања барута, преко процеса и модела кретања пројектила у лету, до ефеката дејства пројектила на циљу. Саставни део школовања обухвата и знања и садржаје о принципима рада и специфичностима конструкције, начинима рада делова и склопова наоружања, режимима екс-

плоатације односно методама одржавања и испитивања система наоружања. Теоретски садржаји се изучавају уз непосредну дидактичку подршку реалних модела система стрељачког и артиљеријског наоружања и нишанских справа у оквиру практичних садржаја наставе. Катедра располаже материјалном базом за практичан рад из области балистике, конструкције наоружања, одржавања наоружања, испитивања наоружања, односно мерења динамичких процеса најсавременијим мерним уређајима и опремом. Саставни део образовања обухвата и савладавање рада у савременим и реномираним софтверским пакетима за конструкцију делова и склопова, с циљем примене у симулацијама механичких процеса. Обавезни део студијског програма је стручна пракса која се реализује стажирањем у јединицама техничке службе и установама и предузећима за ремонт наоружања, обиласцима фабрика и погона за производњу система наоружања и муниције, те посебним облицима наставе, који обухватају и сегменте експлоатације и испитивања система наоружања и муниције.

Привилегија студената и кадета на овом модулу јесте стицање сазнања о карактеристикама и конструкцијским решењима више од 150 различитих врста и модела стрељачког и артиљеријског наоружања, различитим типовима муниције и специфичној опреми за одржавање и испитивање наоружања. Реализацијом научноистраживачких пројеката у саставу материјалне базе налазе се и интегрисани модели система наоружања са електронским управљањем и софтверском контролом, који представљају последњу генерацију у свету.

У оквиру модула Моторна возила изучавају се садржаји који се односе на конструкцију, експлоатацију, одржавање и испитивање моторних возила, са посебним акцентом на технику борбених возила која се не изучава на другим факултетима у Републици Србији, као и инжињеријске машине и

моторна возила опште употребе, чије изучавање представља основу за специфичне стручне предмете. Војна академија располаже материјалном базом која омогућава практичан рад од решавања задатака из области динамике моторних возила, примене савремених софтвера за инжењерско пројектовање и симулације, до изучавања конструкције подсистема возила уз помоћ пресека, функционалних модела возила и возила у целини, као и овлађавања технологијама одржавања и дијагностиком подсистема возила. У оквиру студијског програма студенти самостално реализују задатке из области техничке дијагностике, технологија одржавања и испитивања возила. За област дијагностике и испитивања возила академија располаже савременом опремом за мерење статичких и динамичких карактеристика возила, буке, издувне емисије

и.т.д. Дијагностичка опрема омогућава дијагностику свих категорија путничких, комбинованих и теретних возила. У оквиру стручне праксе у јединицама техничке службе и установама/предузећима за ремонт моторних возила и током обиласка фабрика које се баве производњом возила, подсистема возила и опреме, као и реализацијом посебних облика наставе, студенти се упознају са будућим радним местима и захтевима који се пред њих постављају.

На модулу Ваздухоплови и ваздухопловни мотори школују се будући официри техничке службе – ваздухопловнотехничке специјалности и превасходно се оспособљавају за почетне командирске и референтске дужности у области одржавања ваздухоплова за потребе Војске Србије и Министарства одбране, а у зависности од потреба могу бити распоређени на радна места у на-

учноистраживачким установама на пословима пројектовања, производње и испитивања ваздухоплова и ваздухопловних мотора.

Завршетком четворогодишњег школовања (240 ЕСПБ бодова) студенти стичу диплому дипломираног инжењера машинства и оспособљавају се за следећа занимања: командир у јединицама логистике (ваздухопловнотехничко одржавање и/или снабдевање), војни референт за логистику, авио-инжењер за контролу исправности ваздухоплова, инжењер аеро-наутике и конструктор ваздухоплова. Током школовања кадети се оспособљавају за употребу савремених CAD/CAM/CAE и PLM система, софтвера

за структуралну анализу, прорачунску динамику флуида, упознају се са употребом адитивне производње и композитних материјала у авио-индустрији итд. Такође, користе капацитете Војнотехничког института, као што су лабораторија за експерименталну аеродинамику и лабораторија за испитивање материјала, што представља одличну материјалну базу за извођење наставе из стручних предмета.

Курикулум ОАС Војномашинско инжењерство конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,33% академско-општеобразовних, 21,25% теоријско-методолошких, 40,28% научностручних и 25,14% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 49 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 28,06%. ■

ВОЈНОСАОБРАЋАЈНО ИНЖИЊЕРСТВО

Студијски програм Војно-саобраћајно инжењерство конципиран је као програм који обезбеђује школовање за позив официра саобраћајне службе у Војсци Србије. Кадети на овом студијском програму стичу знања неопходна за успешно, савремено управљање саобраћајним и транспортним процесима.

Програм је осмишљен у складу са потребама система одбране за школовањем официра саобраћајне службе – дипломираних инжењера саобраћаја. Заснован је на начелима системског и ситуационог приступа.

Студијски програм је „наследник” наставног плана и програма по коме су деценијама школовани официри за потребе саобраћајне службе војске. Програм је развијан поступно, у сарадњи са Генералштабом Војске Србије, уз уважавање захтева корисника саобраћајно-транспортних услуга у систему одбране. У њега су уграђена савремена знања из домена саобраћаја и транспорта, као и мирнодопска, мобилизацијска и ратна искуства Војске Србије, али и оружаних снага других држава.

Студијски програм Војносаобраћајно инжењерство оријентисан је на усвајање знања која се првенствено односе на управљање саобраћајем и транспортом, на пружање транспортне услуге, на токове људи и робе, на саобраћајну подршку војним системима, али и на експлоатацију и одржавање саобраћајних средстава и обуку кадрова у домену саобраћаја и транспорта.

Програм је усклађен са савременим логистичким трендовима, који захтевају правовремено, активно деловање у виду препознавања потреба и захтева корисника, те прилагођавање система и услуге тим потребама.

Завршетком студијског програма Војносаобраћајно инжењерство стиче се веома цењено и тренутно у Републици Србији дефицитарно академско звање дипломирани инжењер саобраћаја. У додатку дипломи налазе се назначене и додатне компетенције, које указују да је ужа специјалност лица која се школују на овом програму – друмски саобраћај.

Студијски програм чине три групе предмета: предмети општег карактера (заједнички за све кадете Војне академије), предмети који су заједнички са другим студијским програмима техничко-технолошког карактера и предмети специфични за област саобраћаја и транспорта. Сви ови садржаји укомпоновани су у две целине – академски програм и програм стручне праксе, односно програм општевојног и војноспецијалистичког оспособљавања.

Академски садржаји који су заједнички за све кадете Војне академије огледају се у предметима као што су: Математика 1, 2, 3 и 4, Физика 1, Основи тактике 1 и 2, Војно физичко вежбање 1, 2, 3 и 4, Енглески језик 1, 2, 3 и 4, Војна географија са топографијом, Војна историја, Социологија, Војна психологија и Увод у командовање.

Такође, садржаји који су заједнички за више студијских програма техничко-технолошког карактера обухваћени су предметима: Механика 1 и 2, Механика флуида, Основи електротехнике и електронике, Конструктивна геометрија и инжењерска графика, Програмирање 1 и 2, Рачунарски алати, Информационе технологије, Основи логистике, Основи организације, Основи конструкције мотора и возила, Мехатронички системи возила, Теорија кретања моторних возила, Основи заштите ресурса, Заштита животне и радне средине, Средства за погон и заштиту, Материјално и финансијско пословање у Војсци Србије, Телекомуникационо обезбеђење, Организација одржавања, Менаџмент квалитетом, Снабдевање материјалним средствима, Географски информациони систем.

Стручно-апликативни садржаји реализују се кроз предмете као што су: Саобраћајни систем, City логистика, Робни терминали и робно-транспортни центри, Ланци снабдевања, Организација железничког, водног и ваздушног саобраћаја, Планирање саобраћаја, Терети у транспорту, Транспортне мреже, Економика саобраћаја и транспорта, Организација војног путног транспорта, Саобраћајни токови и капацитет друмских саобраћајница, Методе оптимизације у саобраћају и транспорту, Међународни транспорт и шпедиција, Организација рада у саобраћају и транспорту, Интермодални транспорт.

Поред овога, знатан део времена током студирања припада и програму стручне праксе (општевојно и војно-

специјалистичко оспособљавање), којим се реализују садржаји непосредно пред надлежним војним ауторитетима, будућим послодавцима, али и корисницима саобраћајно-транспортних услуга. Том приликом кадети демонстрирају стечена ускоструковна знања, прилагођена конкретним дужностима и радним местима, као и вештине за обављање одређених задатака. Савладавањем овог програма кадети, осим практичне примене теоријских знања, имају прилику да развију и усвоје одређене вештине, рутине, навике и ставове, неопходне за конкретне дужности официра саобраћајне службе у јединицама у установама Министарства одбране и Војске Србије. Међу најважнијим знањима и вештинама на овом пољу истичу се елементи штабне културе, способност решавања конкретних практичних и стручних проблема, способност доношења одлука, комуницирања, командовања и др.

Стручна пракса комплементарна је са академским делом програма, пажљиво је структурирана и заступљена у довољном обиму.

Академски део програма представља општеобразовну, научну и стручну подлогу за професионалну оријентацију кадета, те основу за правилно разумевање и примену научених садржаја у пракси унутар система одбране. Тако конципиран програм омогућава даљу, континуирану едукацију током целокупног радног века и специјализацију за широк опсег радних места у систему одбране, али и ван њега. Ова чињеница обезбеђује лако и успешно интегрисање дипломираних инжењера у ширу друштвену заједницу и привреду.

Курикулум ОАС Војносаобраћајно инжењерство конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 15,83% академско-општеобразовних, 21,25% теоријско-методолошких, 37,57% научностручних и 25,34% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 95,50 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 39,79%. ■

ЛОГИСТИКА ОДБРАНЕ

Школовање на студијском програму Логистика одбране реализује се по концепту „школовање за позив, односно за запошљавање и образовање током читавог живота”.

Програм је осмишљен за школовање официра логистике – дипломираног инжењера логистике за потребе система одбране, на начелима и логици системског и ситуационог приступа, по логистичким функцијама. Програм је интердисциплинарног карактера, техноеконomsке оријентације. Студијски програм развијан је уважавајући захтеве логистичких органа ВС и МО.

Савремене логистичке концепције су оријентација на животни циклус, на ток и услугу, у подршци објекта интереса логистике (човек, средство и организациони систем као целина). Тренд у логистичкој едукацији, теорији и пракси и основно логистичко опредељење јесте да се препозна и предухитри захтев корисника и да се утиче на пројектовање на логистичким основама система који очекује подршку.

Свршени кадети имају могућност да наставе образовање на Војној академији, на студијама другог степена из области логистике или на студијским програмима других факултета у грађанству. Завршетком студија кадети стичу академско звање дипломирани инжењер логистичког инжењерства, а у додатку дипломи назначене су додатне компетенције у зависности од изабраног модула (снабдевање, одржавање, саобраћај и транспорт, општа логистика – интендантура).

Студијски програм сачињавају три функционалне целине: предмети који су заједнички са другим студијским програмима, предмети који су заједнички за све модуле и предмети који су заступљени на конкретном модулу.

Академски програм је подлога за правилну професионалну оријентацију и развој, за разумевање процеса у одбрани и логистици и подлога за континуирану едукацију кроз радни век. Та целина требало би да буде основа која омогућава да будући официр логистике постане академски образован грађанин који има широк ниво апстрактног мишљења и да се захваљујући таквом академском знању може успешно усавршавати на пољу своје пословне објективне стварности кроз читав радни век, специјализовати

за широки опсег радних места, успешно интегрисати у друштвену заједницу и бити јој од користи.

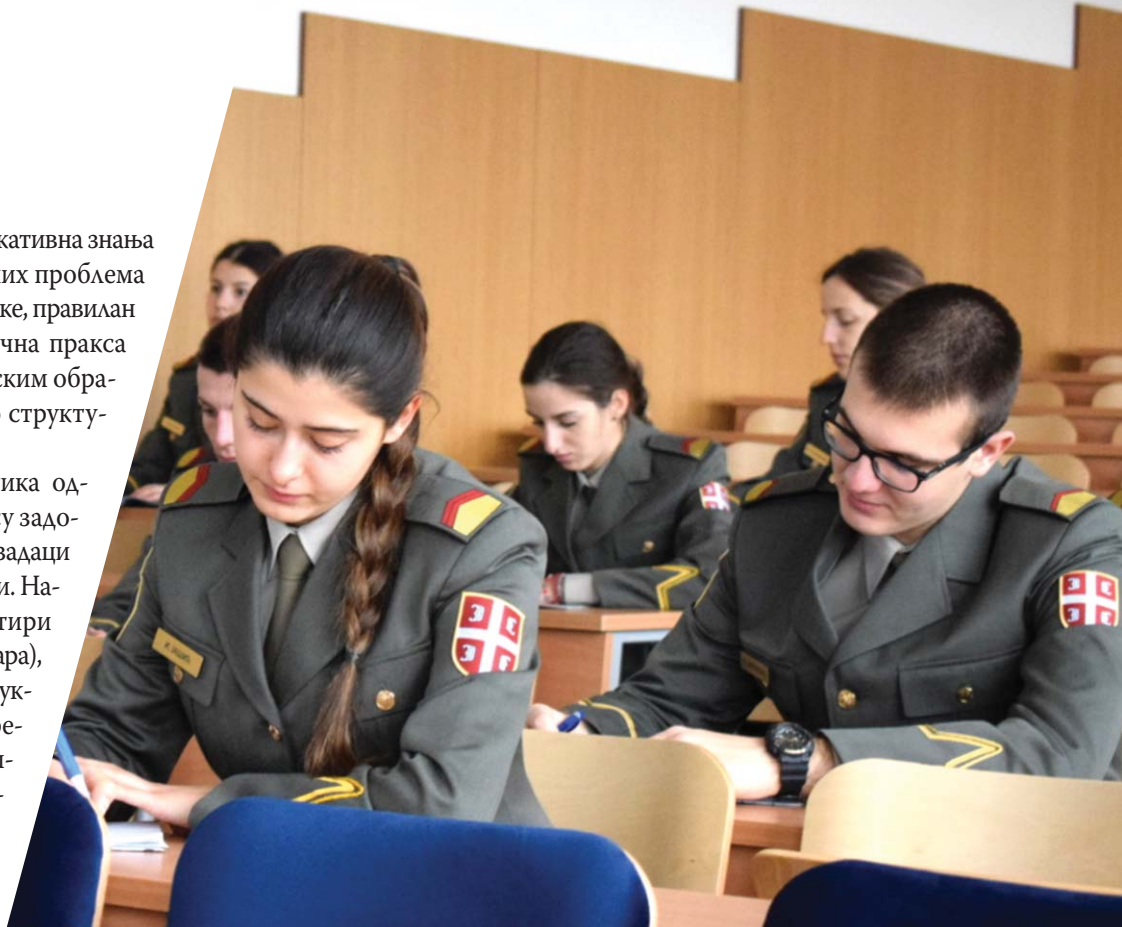
Заједнички академски садржаји за све модуле студијског програма Логистика одбране сачињавају предмети: Основи логистике; Основи економије; Организација рада; Основи операционих истраживања; Основи квалитета; Моделовање и симулације; Снабдевање материјалним средствима (класе материјала, набавке, модели управљања залихама); Материјално пословање; Финансијско пословање; Управљање информацијама (и пословањем) у логистици; Економија ресурса; Менаџмент подршком у области конкретне логистичке функције. Садржаји који се односе на поједине модуле покривају специфичности модула са организационо-технолошког аспекта.

Програм стручне праксе, са садржајима и начином реализације, треба пред војним ауторитетима да аргументовано одбрани тврдњу да официр као мислећи човек, поред добре академске подлоге, има и потребна занатска (ускоструковна) примењена знања, вештине, навике и ставове, који омогућавају брзо прилагођавање конкретним дужностима и радним местима и оперативно обављање одређених процедура и задатака (управљање процесима, руковођење логистичким пословима и командовање – руковођење логистичким јединицама – организацијама и људима) током обављања дужности у улози управних и извршних органа логистике и шире. Програм оспособљавања даје знања, развија вештине, рутине, навике и ставове потребне за конкретне дужности официра

логистике и даје стручно-апликативна знања решавање конкретних стручних проблема (брза анализа и доношење одлуке, правилан однос према људима...). Стручна пракса је комплементарна са академским образовањем, пажљиво садржајно структурирана и довољног обима.

Курикулум ОАС Логистика одбране конципиран је тако да су задовољени дефинисани циљеви и задаци школовања на Војној академији. Наведено школовање траје четири академске године (осам семестара), односно 240 ЕСПБ бодова. Структура студијског програма одређена је са 13,90% академско-општеобразовних, 20,47% теоријско-методолошких, 36,28% научностручних и 29,35% стручно-апликативних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Изборни предмети су у структури студијског програма заступљени са најмање 78 ЕСПБ бодова, тако да је фактор изборности 32,50%. ■

МЕДИЦИН

ФАКУЛТЕТ

ВМА

Министарство одбране је, у циљу хармонизације високог образовања система одбране са високим образовањем у Републици Србији, 2009. године покренуло иницијативу за акредитацију студијских програма и формирање Факултета. У складу с тим, ВМА је, након прве акредитације интегрисаних академских студија медицине у оквиру Високе школе ВМА и добијања дозволе за рад 2009. године, уписала прву класу кадета школске 2009/2010. године.

Акредитацијом академских специјалистичких студија и академских докторских студија из области медицине, паралелно са оснивањем Универзитета одбране у Београду 2011. године, Висока школа ВМА прерасла је у Медицински факултет ВМА и постала организациона јединица Универзитета одбране у Београду.

Медицински факултет ВМА Универзитета одбране у Београду примењује савремене приступе и сазнања из области медицинских наука, кроз организацију и реализацију школовања у систему одбране. Јединствен је у земљи и региону по томе што обједињује медицински и војни позив.

Мисија Медицинског факултета ВМА је да полазницима студија обезбеди врхунско образовање у области медицинских наука, потстичући истраживачки дух, самосталност и одговорност у раду да би, као стручњаци у различитим областима медицинске струке и науке, својим вештинама и знањем допринели унапређењу војног здравства и били примерни академски грађани.

Визија Медицинског факултета ВМА је да створи академске грађане који ће по својим способностима бити равноправни са европским и светским стручњацима у области медицинске струке и науке, а посебно војне медицине.

СКИ

На основу акредитованих програма, Факултет реализује наставу на следећим студијским програмима:

- Интегрисане академске студије медицине;
- Докторске академске студије биомедицине – модули:
 - Неуронауке,
 - Фармакологија и токсикологија,
 - Молекуларна медицина,
 - Превентивна медицина,
 - Клиничка медицина;
- Специјалистичке академске студије:
 - Трауматологије,
 - Медицинске токсикологије,
 - Фармакокинетику и биоеквиваленције лекова,

- Имплатати у оралној медицини,
- Орално здравље и пародонтална медицина,
- Биоинжињерство и медицинска информатика,
- Хируршко-ортодонтско лечење деформитета лица и вилица,
- Орална медицина;
- Основне струковне студије – струковна медицинска сестра;

ИНТЕГРИСАЊЕ
АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ
МЕДИЦИНЕ

рактера и само кандидати који задовоље критеријуме приступају полагању пријемног испита из биологије и хемије. Након тестирања кандидати се рангирају на основу успеха постигнутог током четворогодишњег средњошколског образовања (максималан број бодова 40) и броја бодова оствареног на пријемном испиту из биологије и хемије (максималан број бодова 60). Минимум оствареног броја бодова на сваком тесту је 16 (50% + 1 бод на сваком од тестова). Као члан Заједнице медицинских факултета Србије, факултет мора да обезбеди полагање пријемног испита ис-

Интегрисане академске студије медицине на Медицинском факултету ВМА трају шест година (12 семестара) и носе 360 ЕСПБ бодова. Курикулум је заснован на три постулата. Први је језгро које постоји на свим студијама медицине у виду 43 обавезна предмета; други је велики број изборних предмета – укупно 27; трећи се заснива на стицању знања и вештина које ће кадете оспособити за рад у областима медицине у којима су се до сада углавном ангажовали припадници војне санитетске службе – првенствено у организацији и збрињавању већег броја људи у условима природних катастрофа и масовних несрећа услед дејства хемијских, биолошких и нуклеарних агенаса, са чиме се, као обликом тероризма, савремени свет све чешће суочава.

На конкурс се могу пријавити кандидати који су држављани Србије и који су завршили гимназију или средњу школу здравствене струке или ветеринарског усмерења у четворогодишњем трајању. Сви кандидати пре полагања пријемног испита, који је исти за све државне медицинске факултете, пролазе проверу физичке способности, обавезан здравствени преглед и психолошко тестирање. Ови тестови су елиминационог ка-

тог дана, у истом термину као и на свим другим медицинским факултетима у земљи. Уговором се дефинишу права и обавезе кадета, који имају статус војних лица, пролазе војну обуку, буџетски су студенти и смештени су у интернату Војне академије. На 5. и 6. години студија предвиђено је да буду смештени у интернату Војномедицинске академије, чиме се постиже лакши приступ клиникама и ефикасније савладавање практичног рада са пацијентима.

Настава је интерактивна, а кадетима је омогућен рад у малим групама. На почетку студирања сваком кадету додељује се ментор који прати његов рад и усмерава га током целокупног школовања. Ваннаставне активности нису обавезне, али доприносе остваривању квалитетнијег друштвеног живота кадета током школовања. Реализују се ангажовањем кадета у разним спортским дисциплинама и секцијама на Војној академији, као и на курсевима страних језика. Услови за пријем у професионалну војну службу по завршеном школовању такође су дефинисани уговором. Сви који дипломирају, након одређеног рада у војногарнизонским јединицама као лекари опште праксе, моћи ће да конкуришу за здравствене специјализације. ■

ВОЈНА ГИМНАЗИЈА

Све је почело од школске 1970/1971. године, када дотадашња Десета београдска гимназија није уписала ученике и када је уступила простор првим генерацијама Војне гимназије. Претече Војне гимназије, по циљевима, начину организовања и полету оних који је чине, јесу Гимназија Александра I Карађорђевића и Ваздухопловна гимназија „Маршал Тито“.

Краљ Александар I Карађорђевић подигао је 1932. године Дом за ученике средњошколце на терену Логора пешадијске и подофицирске школе, да би у њему 1933. отворио и Прву мушку гимназију. Све до 1936. године дом и школа радили су у истој згради (садашњи Архив Југославије), под надзором Управе Двора.

„Задатак је Дома да своје питомце, редовне ученике Мушке гимназије Краља Александра I у Београду, васпитава и пружи им добро опште образовање, примењујући најбоље васпитне методе и развијајући у њима здраво и снажно југословенско национално осећање“, забележено је у извештају за школску 1933/1934. годину.

Капацитети те школе су у односу на интересовање за упис били недовољни, па је одлучено да се у непосредној близини дома изгради школска зграда, која је требало да послужи као узор, по коме ће се, према приликама и потребама, урадити све нове гимназијске зграде у отаџбини.

Зграда је изграђена и одржавана из државног буџета. Настава је почела школске 1936/1937. године, решењем Министарства просвете, чиме и надзор прелази са Управе Двора на Министарство просвете.

У Другом светском рату окупатор је дом преуредио у касарну, а гимназијску зграду у команду, девастирајући инвентар и школску функционалност простора. Тих година Гимназија краља Александра била је једина средња школа која није прекидала са радом, користећи разне просторе, па и оне у приградским насељима.

Министарство просвете Србије од 1945. године враћа гимназију у њену зграду, мењајући јој назив од Једанаесте мешовите, преко Прве мешовите до Десете београдске гимназије 1960. године. У том периоду било је више адаптација ради ублажавања недостатака основног школског простора, чак и на рачун услова за савремену наставу.

Војну гимназију основало је 1970. године Државно министарство одбране, са задатком да се припреме и мотивишу ученици за наставак школовања на војним

академијама. Наставни план и програм верификовао је Републички секретаријат за науку и образовање.

У данашњој Војној гимназији посебна пажња посвећује се стицању општих знања од фундаменталног значаја за студије на Војној академији, формирању и развоју мотивације, етичких особина личности, интелектуалних и психофизичких способности неопходних за позив професионалног официра. Ученици долазе из свих крајева земље. Заједничка жеља им је да наставе школовање на Војној академији и постану официри Војске Србије. Сви ученици станују у интернату Војне гимназије и носе цивилну одећу коју им обезбеђује школа. Свршени ученици Војне гимназије редовно су међу најуспешнијим студентима на Војној академији.

Војна гимназија у Београду је школа са интернатом, где су ученицима обезбеђени услови за становање, спортске и културне активности и реализацију наставе. Трошкове смештаја, исхране, одеће, здравствене заштите и школског прибора сноси Министарство одбране. Интернат се налази у Хумској 22, поред стадиона ФК „Партизан“, а школска зграда је близу сквера Топчидерска звезда и удаљена је од интерната 1.700 метара.

Циљ школовања је формирање и развој одговарајућих интелектуалних, морално-вољних и физичких способности неопходних за успешан наставак даљег школовања и снажање у свакодневном животу, те неговање и развијање етичких особина личности, патриотизма и родољубља.

Школовање у Војној гимназији траје четири године. Ученици се школују по Наставном плану и програму гимназија општег смера са специфичним војним садржајима. Војни садржаји изучавају се кроз наставне предмете: Војна топографија, Стројева обука, Војна обука, Основи тактике, Наоружање са наставом гађања, Морал војске и војна етика. Током реализације војних садржаја ученици носе маскирну униформу.

Такође, ова установа је специфична и по посебним облицима наставе, изборним факултативним предметима и различитим ваннаставним садржајима. Део војне тематике реализује се факултативном наставом, а добром организацијом и честим посетама војним установама и јединицама ученици се снажно мотивишу за војну професију.

Ученицима су на располагању изборни предмети, посебни облици наставе, секције и бројне ваннаставне активности.

Факултативни предмети који се изучавају током школовања су: Нацртна геометрија, Геологија, Трећи страни језик, Педагогија, Развојна психологија и Социјална психологија. Посебни облици наставе су: период прилагођавања за први разред са обуком у пливању, обука у

Задатак школе је да се у добро организованој средини ученицима пружи што шире опште образовање, да се усмере ка војном позиву и постану часне, одговорне личности.

Од оснивања Војна гимназија је отворена установа према грађанству, а данас и израженије, тако да су укључени у све активности средњошколаца на нивоу општине, Града и Републике. Често је и домаћин многим културно-забавним манифестацијама, такмичењима у знању и спорту. Ученици Војне гимназије остварују запажене резултате на такмичењима у знању које организује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, а традиционално су међу најбољима у спортским дисциплинама на нивоу општине, а у појединим дисциплинама (атлетика и гимнастика) и на нивоу Града Београда и Републике Србије.

Многобројни ученички успеси на такмичењима оправдавају крилатицу школе „Знање је наше оружје”.

У више наврата групе ученика посетиле су, у организацији Српске православне цркве, Свету Гору. Ученици редовно учествују на сајмовима образовања и присуствују у медијима, што доприноси повећаном интересовању младих за упис у школу. На једно место у Војној гимназији сваке године конкурише до 10 кандидата.

За време школовања ученици су смештени у интернату Војне гимназије, који је комплетно реновиран и поседује све неопходне садржаје за интернатски начин живота. Реновиране су ученичке собе, дневни боравци, тоалети, соба за посете, читаоница и друге просторије.

Школа поседује неопходне капацитете за бављење спортом, а 2020. године отворена је ваздушна стрељана која је најсавременија у Републици Србији.

Колектив професора и васпитача чине цивилна и професионална војна лица. Поред образовно-васпитних задатака они се брину и о целокупном животу и раду ученика, а успешно сарађују и са родитељима.

Министарство одбране расписује конкурс за пријем ученика на школовање у Војну гимназију. Кандидати који испуњавају опште и посебне услове конкурса за пријем подлежу провери знања из српског језика и математике, провери физичке способности, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери.

Школска зграда налази се у Улици Петра Чајковског 2, а интернат у Хумској 22. ■

Интернет презентација: www.gimnazija.mod.gov.rs
E mail: vogi@mod.gov.rs

скијању, екскурзије и наставне посете, посете и обиласци установа Министарства одбране и јединица Војске Србије.

У школи сваке године функционише више од 20 секција, од којих су најпосећеније: секције из обавезних предмета као и спортске: стрељачка, мали фудбал, атлетика, гимнастика и друге.

Војна гимназија за своје ученике организује ваннаставни васпитно-образовни рад из области културно-забавног живота, спорта, научнотехничке делатности и ученичких друштвених организација.

СРЕДЊА СТРУЧНА ВОЈНА ШКОЛА

Средња стручна војна школа – „1300 каплара” намењена је за школовање подофицира Војске Србије одређеног рода или службе. Систем школовања младих подофицира има веома дугу традицију. Још 1866. године били су установљени посебни курсеви за школовање и обуку подофицира, а прве припреме за формирање подофицирских школа отпочеле су одмах после српско-бугарског рата 1885. године. „Законом о устројству војске” из 1886. године било је предвиђено формирање две сталне подофицирске школе, Пешадијске и Артиљеријске, да би до краја 19. века биле основане, поред наведених, Инжињеријска подофицирска школа и Коњичка подофицирска школа, чиме је процес образовања подофицирских школа за сваки род војске у Краљевини Србији био завршен.

Масовније школовање младића из грађанства, односно ученика који су завршавали основну школу, почиње тек после 1950. године. Развој наоружања и војне опреме и потребе југословенских оружаних снага у том смислу били су доминантни чинилац који је од почетка утицао на стручно профилисање ових школа, дефинисање њихових циљева и задатака, пројектовање и доградњу наставних планова и програма, све у складу са релевантним параметрима који су одређивали улогу и функцију подофицирских школа у систему одбране. Тако су с временом формиране школе разних војних профила, распоређене на територији читаве тадашње земље. Након распада СФРЈ и ратних дешавања деведесетих година 20. века све средње војне школе премештају се на територију Србије.

Иако су се облици школовања подофицирског кадра током историје мењали, Средња стручна војна школа – „1300 каплара” наставља такву традицију школовања, уз савременији наставни приступ и модерну технолошко-техничку опрему.

Задатак школе је оспособљавање ученика за војни позив како би се добио ефикасан и делотворан подофицир, експерт у тактичком и техничком аспекту војне делатности, носилац индивидуалне обуке војника, реда, дисциплине и бриге за потчињене.

Основни циљ школовања јесте стицање одговарајућег општег образовања, општевојних и војностручних знања

и вештина. Пратећа активност је и рад на повећању стручних и психофизичких способности, повећање моралних вредности за обављање војне службе у статусу професионалног подофицира, као и изградња одговорности, оспособљавање за интелектуалне и етичке изазове подофицирског позива, те неговање родољубља.

Слоган школе је ДЕЛА, НЕ РЕЧИ, а у складу са наведеним трудимо се да то и оправдамо.

Школовање у Средњој стручној војној школи – „1300 каплара” траје четири године. Општеобразовни, општевојни и војностручни садржаји изучавају се у прве три године школовања у седишту школе, док се стручноспецијалистички део и наставак општевојног дела реализује у центрима за обуку Војске Србије, где се ученицима школе омогућава, поред теоретског дела, и практичан рад на одговарајућим средствима и опреми која се налази на употреби у Војсци Србије. У наставним плановима и програмима уграђени су и посебни облици наставе и факултативни предмети и садржаји, као и различити ваннаставни садржаји.

Посебни облици наставе које наши ученици похађају су: период прилагођавања за прву годину, обука у пливању, обука у зимским условима (скијање), обука у управљању моторним возилима, различити облици логоровања, војна и индивидуална обука, стажирање у јединицама Војске Србије. Такође, омогућене су им и наставне посете које су прилагођене смеру и интересовању ученика, као и екскурзије.

У факултативне облике наставе спадају: обука у радиогонометрисању, изучавање другог страног језика, курсеви из информатике, психологије и педагогије, различити садржаји који омогућавају развијање опште физичке припремљености.

Наша школа за ученике организује ваннаставни васпитно-образовни рад из области наунотехничке делатности, спорта, културно-забавног живота и ученичких друштвених организација. Ученици Средње стручне војне школе – „1300 каплара” редовно остварују завидне резултате на спортским такмичењима, као и на међународним такмичењима из страних језика. Средња стручна војна школа аплицирала је и за EUMSSF – European

Union of Military Secondary Schools Forum, где очекује и међународно признање и чланство у наведеном савезу.

За ученике који се опредељују за школовање у Средњој стручној војној школи обезбеђен је интернатски смештај, осим у случајевима реализације специјалистичке обуке и посебних облика наставе. Услуге интернатског смештаја, исхране, одеће, здравствене заштите и самог школовања бесплатне су, тј. обезбеђене су из средстава Министарства одбране.

Бригу о образовању, раду и васпитању ученика води ефикасан тим професора и старешина, сачињен од цивилних и од професионалних војних лица.

Ученици се тренутно школују на три смера:

1. Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана (са два смера, односно четири специјалности),
2. Јединице за електронска дејства и
3. Телекомуникације и информатика.

У наредном периоду школовање ученике на смеровима: Артиљеријско-ракетне јединице ПВО, Ваздушно осматрање и јављање. Такође, постоје интересовања за стручноспецијалистичко усавршавање цивилних лица за рад у Војсци Србије и Министарству одбране, а исказане су и потребе Војске Србије за школовање подофицира санитетске службе (медицински техничар – општи смер, фармацеут).

По завршетку школовања, поред звања подофицира Војске Србије, ученици добијају звање техничара одређене специјалности.

Пут до школовања у Средњој стручној војној школи – „1300 каплара“ води преко конкурса, који се расписује у првом кварталу године и објављује на сајту (www.vojnaskola.mod.gov.rs).

Кандидати подносе пријаву територијалном органу регионалног центра МО на територији сталног места боравка, где ће добити информације о општим и посебним условима конкурса. Они подлежу провери физичке способности, провери знања из математике и физике, психолошкој, медицинско-здравственој процени и безбедносној провери. Кандидати који прођу наведену селекцију рангирају се према постигнутим резултатима. Број кандидата одређује се на основу пројектованог броја потребних ученика у Средњој стручној војној школи за сваку годину.

Право конкурса за упис имају сви ученици који текуће школске године завршавају осми разред основне школе или су завршили школу претходне школске године. ■

